

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВНА УРОКАХ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

Лібкінд Т.В.,
*майстер виробничого навчання
Миколаївського професійного ліцею,
м. Миколаїв, Україна*

Народне мистецтво глибоко традиційне та самобутнє. Його образи, сюжети, орнаменти та технічні прийоми збереглись до нашого часу. Це живий спадок, коли нове покоління наслідує, вибирає тільки зрозуміле, те що викликає інтерес, спонукаючи до творчості.

В останній час ми все більше звертаємось до народного мистецтва, до пам'яток декоративно-ужиткового мистецтва, що пов'язано в першу чергу з важливим значенням для сучасників цього живого джерела. Справжні витвори мистецтва з часом не гублять своєї художньої цінності, і це підтверджують збережені зразки народного живопису.

Враховуючи накопичений досвід роботимаїстром виробничого навчання, вважаю необхідним розвиток професії «художник розпису по дереву» для того, щоб

зберегти спадок що дістався нам від старих майстрів, адже не дарма петриківський розпис ввели в скарбницю всесвітнього надбання ЮНЕСКО.

В історії розвитку петриківського розпису особливе місце займають заслужені майстри народної творчості України: Тетяна Пата, Марія Приймаченко, Федір Панко та ін. Їх творчість вражає декоративністю та яскравістю створених ними творчих робіт, радують особливим відчуттям ритму, любов'ю до візерунчатого орнаменту.

Спорідненість світовідчуття, відображення його у творчості народних майстрів продовжує працювати і сьогодні з додаванням елементів креативу, з розширенням кругозору учнів.

Працюючи над петриківським розписом, учні торкаються традицій, укладу життя, побуту, костюма, інтер'єру, природних мотивів, де важливе копіювання, повторення учнями як окремих елементів, так і цілих композицій.

В даний час дослідниками доведено, що величезну роль в естетичному вихованні учнів відіграють витвори народного мистецтва, тому що вони добре впливають на розвиток фантазії, образного мислення та активізацію процесу творчості, творчу індивідуальність.

В основі методики навчання лежить вивчення народних художніх традицій:

- сприйняття учнями навчального матеріалу: відвідування музеїв, виставок, ілюстративний, наочний матеріал, зразки розпису;
- відтворення - копіювання, повтор, варіювання на традиційній основі;
- творчість - створення особистої композиції та самостійне виконання виробу.

Основні принципи, дотримувані на уроках виробничого навчання:

- від простого до складного;
- зв'язок знань та вмінь з життям та практикою;
- науковість;
- доступність;
- системність знань;
- всебічність;
- гармонійність в змісті знань, умінь та навичок;
- врахування індивідуальних особливостей учнів;
- новизна методу, актуальність, педагогічна доцільність.

Новизна складається з використання різнорівневого підходу в навчанні. Кожному учню пропонується виконати практичну роботу відповідно рівню розвитку дрібної моторики рук, темпом малювання, здібностям до творчого виконання робіт, особливими якостями учнів.

Для цього виділяємо три рівня виконання практичних робіт:

- повтор (копіювання, оволодіння навичками, прийомами зображення);
- варіації (складання своєї композиції, малюнку, орнаменту);
- імпровізація (створення творчої роботи, прояв фантазії та творчого мислення).

Цей метод дозволяє засвоїти всі прийоми пензлевого розпису та додає більше можливостей для творчої самореалізації навчаючихся по даній професії. В цьому новизна та відмінність від інших подібних методів.

Педагогічна доцільність метода. Вивчаючи прийоми та елементи розпису, учні знайомляться з основами декоративно-ужиткового мистецтва, традиційною народною культурою України. Учні вдосконалюють свої професійні навички, розвивають смак, уяву, дрібну моторику рук, стають більш самостійними. Вони вчаться аналізувати та

оцінювати свою роботу, реалізують своє право вибору професії художника розпису по дереву.

Актуальність полягає в тому, що розвиток художніх здібностей учнів здійснюється в творчій діяльності, ґрунтуючись на традиціях народного мистецтва; вона відкриває шляхи пізнання народної творчості, долучаючи до духовних народних традицій.

Мета: виховання гармонічно розвиненої особистості робітника через розвиток художньо-творчих здібностей. Задачі:

- ознайомлення з технікою розпису виробів з дерева;
- оволодіння навичками та прийомами традиційного розпису по дереву;
- розвиток художнього смаку та почуття кольору;
- формування навичок роботи з інструментом та матеріалами.

Виховна мета:

- прищепити любов до традиційного народного мистецтва;
- естетичне виховання особистості майбутнього працівника.

Отже, відрізнявальною особливістю навчання професії художника розпису по дереву є синтез сучасних навчаючих технологій, він дає можливість кожному учню спробувати свої сили в розпису, вибрати пріоритетний напрям та максимально реалізувати себе в професії.

Список використаних джерел:

1. Величко Н. Розпис: Техніки. Прийоми. Вироби. – М.: АСТ-ПРЕСС, 1999 – 176 с.: іл. – (Енциклопедія). [1, с.6-7]
2. Кириченко М.А. Український народний декоративний розпис: Навч. посіб. – К.: Знання – Прес, 2006. – 228 с.
3. Рудницка Е. КП в Україні., 2013 <http://what.in.ua/page/petrikovskaja-rospis-poluchila-status-junesko>.